

ת"פ 27683/01/21 - מדינת ישראל נגד דור אלגרבל

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 27683-01-21 מדינת ישראל נ' אלגרבל

בפני כבוד השופטת זהר דיבון סגל

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה באמצעות יחידת תביעות שלוחת

רחובות

ע"י ב"כ עוה"ד גבעוני

נגד

הנאשם דור אלגרבל

באמצעות ב"כ עוה"ד גלילי

גזר דין

1. הנאשם הודה בהתאם להסדר דיוני בעובדות כתב האישום המתוקן בת.פ. 27683-01-21 והורשע בסחר בסם מסוכן - 2 עבירות בהתאם לסעיפים 13 + 19(א) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים או הפקודה) (להלן: התיק העיקרי). בנוסף הודה הנאשם בעובדות כתב אישום בת.פ. 64387-05-21 והורשע בסחר בסם מסוכן - עבירה לפי סעיף 13 + 19(א) לפקודת הסמים ומתן אמצעים לביצוע פשע - עבירה לפי סעיף 498 לחוק העונשין תשל"ז 1977 (להלן: התיק המצורף).

2. כחלק מהסדר הטיעון הדיון שלא כלל הסכמה לעניין העונש, התבקש שירות המבחן לערוך תסקיר אשר יבחן את נסיבותיו האישיות של הנאשם כמו גם את נסיבות ביצוע העבירה ויעביר המלצותיו לבית המשפט. לבקשת ההגנה התבקש שירות המבחן להתייחס גם לשאלת ההרשעה.

3. עתה מונחים בפני בית המשפט שבעה תסקירים (8.4.2021; 14.7.2021; 22.8.2021; 27.12.2021; 12.4.2022; 8.5.2022; 22.9.22) המגוללים את הרקע האישי המשפחתי של הנאשם, היסטוריה עבריינית והתייחסותו של הנאשם לעבירות בהן הורשע, הערכת הסיכון לעבריינות, התהליך הטיפולי בו השתלב והסיכוי לשיקום. בסופו של תהליך אבחון וטיפול המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית חינוכית וכן המליץ על ביטולה של ההרשעה.

עובדות כתבי האישום

כתב האישום המתוקן בתיק העיקרי

4. כמתואר בעובדות האישום הראשון, ביום 21.12.2020 בשעה 12:30 או סמוך לכך יצר שוטר סמוי קשר באמצעות אפליקציית הטלגרם (להלן: האפליקציה) עם שם משתמש בשם "green Lucifer" (להלן: המשתמש) ותיאם עמו רכישת סמים. לצורך אימות פרטים ובטרם התבצעה העסקה, דרש המשתמש מהסוכן הסמוי לשלוח לו צילום תעודת זהות, את פרופיל הפייסבוק שלו וכן סרטון וידאו בו הוא אומר "לוציפר צהריים טובים". בהמשך ובשעה 16:07 או סמוך לכך הגיע הנאשם לרחוב האלה מס' 16 ביישוב בני עייש (להלן: המקום) ומסר לשוטר הסמוי סם מסוכן מסוג

קנבוס במשקל 5.80 גרם נטו בתמורה ל-300 ₪.

כמתואר בעובדות האישום השני ביום 28.12.2020 בשעה 14:55 או סמוך לכך יצר השוטר קשר באמצעות האפליקציה עם המשתמש ותיאם עמו רכישת סמים. בהמשך ובשעה 15:12 או סמוך לכך הגיע הנאשם למקום ומסר לשוטר סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל 4.80 גרם נטו בתמורה ל-300 ₪.

תיק הצירוף

5. כמתואר בעובדות כתב האישום ובתמצית, ביום 16.12.2020 בשעה 14.42 או סמוך לכך יצרה שוטרת סמויה קשר באמצעות האפליקציה עם המשתמש ותיאם עמו רכישת סמים. לצורך אימות פרטים ובטרם התבצעה העסקה, דרש המשתמש מהסוכנת הסמויה לערוך הליך זיהוי ואימות על מנת לוודא כי אכן מדובר בקונה ולא בגורם מרשויות החוק. הליך אימות זה כלל משלוח צילום תעודת זהות, צילום פרופיל הפייסבוק שלה וכן סרטון וידאו. בהמשך התכתבה הסוכנת הסמויה עם המשתמש באשר למקום בו יסופקו הסמים והשעה היעודה. בהמשך פגשה הסוכנת הסמויה בנאשם ובאדם נוסף שזהותו ידועה. הנאשם מסר לאחר שקית ירוקה אטומה ובה הכיתוב "לוציפר גרין קלאב" והאחר מסר את השקית לידה של הסוכנת ובתמורה ל-250 ₪.

תסקירי שירות המבחן

6. תסקירים מיום 8.4.2021 ומיום 14.7.2021 (להלן: התסקיר הראשון והשני) הם תסקירי מעצר שהתייחסו לאפשרות הקלה בתנאים המגבילים בהם היה מצוי הנאשם ועל כן יובאו בצמצום המתבקש. מהתסקירים עולה כי הנאשם הועמד בצו פיקוח מעצרים, שולב בסדנת הכנה לטיפול קבוצתי שכללה 4 מפגשים ונועדה לסייע בבחינת דפוסי חשיבה מכשילים העומדים ברקע להתנהגות עוברת חוק, ובהגברת המודעות לזיהוי מוקדי סיכון וברכישת כלים להתמודד מיטבית עמם. הנאשם הגיע למפגשים אלו בהתמדה, הביע מוטיבציה להתבוננות על היבטים בלתי מיטיבים בהתנהלותו ברקע למעורבותו הפלילי ושירות המבחן התרשם כי ההליך הפלילי בעל אפקט הרתעתי.

תסקיר מיום 22.8.2021 (להלן: התסקיר השלישי)

7. מהתסקיר עולה כי הנאשם בן 22 רווק ומתגורר בבית אביו. במועד כתיבת התסקיר סגר דוכן מזון שניהל עצמאית עקב קושי לעמוד בהוצאות העסק ואינו עובד.

8. הנאשם בן להורים גרושים, והצעיר בסדר הלידה. הוריו נמצאים בקשר מיטיב על אף הגירושין. אביו של הנאשם חולה סכיזופרניה אשר התפרצה לפני כ-10 שנים ומשבר שחוה בעקבות פטירת אמו. האב אינו עובד בשנה וחצי האחרונות לכתיבת התסקיר עקב החמרה במצבו הנפשי, אשר באה לידי ביטוי בשוטטות, מצב רוח ירוד וקשיים לעבוד. כיום האב מתקיים מקצבת נכות מטעם המוסד לביטוח לאומי. הנאשם תיאר קשר קרוב עם האב מילדותו, חרף מצבו הירוד, האב מסרב להתאשפז על מנת להתאזן מבחינה נפשית. הנאשם סיפר כי כואב את כאבו הנפשי של האב ומרבה לתמוך בו מבחינה רגשית, משגיח עליו והוא האחראי הבלעדי על הטיפול בו. לדבריו, תפקיד זה תובעני ולעיתים מעמיס עליו מבחינה נפשית.

9. באשר לקורותיו בבית הספר תיאר הנאשם חוויה חיובית מבחינה חברתית אך מסר כי התקשה מבחינה לימודית לנוכח קשיי קשב וריכוז שלא אובחנו. כן תיאר קשיים התנהגותיים שהתבטאו בקבלת סמכות, חש דחייה מצד הצוות החינוכי. הנאשם שיתף כי התקשה להסתגל גם לבית הספר המקצועי בו שולב ביוזמת האם ולאחר תקופה קצרה נשר מלימודיו ועבד כמציל בברכה עד לגיוסו לצבא. הנאשם שירת שירות צבאי מלא כלוחם בחטיבת הנח"ל. הנאשם תיאר

גם קשיי הסתגלות למשמעת הצבאית בגינם נשפט לעונשי ריתוק אך מסר כי בהדרגה קיבל את סמכות מפקדיו וחווה את שירותו הצבאי כהזדמנות שניתנה לו וחווה הצלחה. במסגרת הצבאית, השלים הנאשם 12 שנות לימוד.

10 שירות המבחן פירט כי הנאשם בהליך המעצר הועמד בצו פיקוח, השתלב בסדנת הכנה לטיפול קבוצתי כשללה מספר מפגשים וכן היה בקשר פרטני עם קצינת המבחן לצורך בחינה ראשונית של צרכיו הטיפוליים. בהמשך השתלב הנאשם בקבוצה טיפולית לעצורי בית והנאשם הגיע בהתמדה לשמונת המפגשים אך באיחור קל. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מגלה יכולת טובה לבטא את רגשותיו ומחשבותיו בשיחה הקבוצתית ולקח בו חלק פעיל ומקדם תוך בחינה של דפוסי חשיבתו והתנהגותו המכשילים ברקע למעורבותו הפלילי והעמקת הבנתו באשר למניעי התנהלותו ומוקדי הסיכון אליהם חשוף. הנאשם הקפיד על תנאי השחרור בדווקנות ושירות המבחן התרשם כי הוא בעל יכולת לקבלת גבולות חיצוניים ומעצרו וההליך המשפטי בעלי אפקט הרתעתי.

11. בהתייחס לעבירות בהן הורשע, הנאשם הודה בביצוען והביע חרטה. הנאשם מסר כי לאחר השחרור משירותו הצבאי ולאחר שהתקשה להשתלב במעגל התעסוקה, החל לצרוך סמים בנסיבות חברתיות, כאשר צריכת הסם מילאה עבורו חוסר בתחושת משמעות ריגוש והנאה, מפלט מחוסר מעש בשגרת יומו וכן דרך התמודדות עם הקושי בתובענות שבתפקיד האחראי הבלעדי לשלומם של האב. הנאשם תיאר כי בתקופה שקדמה להחלטה לסחור בסמים, חש תסכול רב עקב הפער בין ציפיותיו מחיי האזרחיים ובין המציאות בה לא הצליח לממש את יכולותיו וציפיותיו. לדבריו, ציפה להשתלב בתחום האבטחה ולהשתכר במשכורת גבוהה אך התקשה למצוא עבודה בתחום זה ועל כן נשאר מובטל. הנאשם מסר כי הרגיש תחושת תסכול, נחיתות ואף אבדון עקב כך. הנאשם תיאר את עצמו כאדם בעל שיקול דעת אשר לרוב מתמודד עם קשיים בצורה מיטיבה והעיד על עצמו כי היותו מצוי במסגרת הוא גורם אשר מסייע לו לרוב בהתמודדות עם קשייו, והעדרה של מסגרת שכזו הקשתה עליו להתמודד עם תחושות הקושי והאכזבה שחווה. כן תיאר כי ההידרדרות במצבו של האב הגבירה אצלו את תחושת תסכול ממצבו. הנאשם מסר כי כעבור חודשיים משחרורו מהצבא נענה להצעת חבר לסחור בסם במסגרת אפליקציית הטלגרם, נהג לסחור בתדירות של מספר פעמים בשבוע משך 3 חודשים עד למעצרו.

12. שירות המבחן העריך כי דבר העבירה קשור בקשייו של הנאשם להסתגל לשינויים לצד מערכת ערכית שאינה מגובשת אשר הובילה להתמודדות בעבירה על החוק. להתרשמותם כאשר חווה דחייה מכישלונם במציאת עבודה ואף חש רגשי נחיתות כאשר השווה עצמו לחבריו שהצליחו למצוא עבודה, חווה רגרסיה לדפוסי המכשילים כפי שהתבטאו בקשייו כתלמיד בבית הספר. שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל כוחות דלים להתמודדות עם משברים ולכן חווה קושי עקב שינוי משמעותי מאורח חייו בצבא שהתאפיין במסגרת עוטפת ומכוונית לחיי האזרחות שהתאפיינו בהיעדר מסגרת מוחלט. בנוסף, התרשם שירות המבחן כי הנאשם בעל עמדות הנותנות לגיטימציה לשימוש בקאנביס, דימוי העצמי הנמוך וקשייו בדחיית סיפוקים ובוויסות דחפים עמדו ברקע לביצוע העבירות. עוד התרשם שירות המבחן מקושי של הנאשם בנפרדות במערכת יחסיו עם אביו וייתכן שחיבל באופן לא מודע ביחסיו עמו לאחר שנהג לרצותו באופן ממושך ודחם רגשות תסכול אשר מצאו פורקן בביצוע מעשה עבירה.

13. לנוכח הבעת מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי המליץ שירות המבחן על תקופת ניסיון טיפולי בת 3 חודשים שמטרתה מעקב אחר השתתפות הנאשם בהליך טיפולי בקבוצת עצורי הבית, העמקה באבחון ושילובו של הנאשם בבדיקות סמים.

תסקיר מיום 22.8.2021 (להלן: התסקיר הרביעי)

14. שירות המבחן עדכן כי בתקופת הניסיון הטיפולי הפסיק הנאשם הגעתו לקבוצת עצורי הבית, ביטא בפני מנחי

הקבוצה כי חש אכזבה משירותו המבחן על רקע המלצתו לתקופת ניסיון טיפולי ולא להמלצה סופית לגזר דינו ובאופן שלא לשביעות רצונו. הוא תיאר עלבון מכך שלא באו לידי ביטוי, לתפיסתו, מאמציו וביכולתו להתמיד בהליך הטיפולי ועל כן חווה משבר אמון בקשר עם שירות המבחן וחדל לשתף פעולה. הנאשם הפסיק השתתפותו בקבוצה הטיפולית וניסיונותיה של קצינת המבחן לזמנו לפגישה לא צלחו. בחודש נובמבר 2021 הנאשם יצר קשר טלפוני עם קצינת המבחן וקיומו עמו שתי פגישות. הנאשם ביטא כי חש חרטה על הדרך בה בחר להתמודד עם רגשות האכזבה שחש. בשיחה עלה כי התנהגות זו ביטאה את נטייתו של הנאשם לפרוץ את הגבולות כאשר חש כי המערכת אינה מבחינה במאמציו וכי נטייה זו אף התבטאה בהתנהגותו בזמן העבירה אז בחר לסחור בסמים לאחר שחש אכזבה מאי קבלתו למקומות עבודה שונים. הנאשם מסר בדיקת שתן שהעידה על הימנעות משימוש בסמים וכן הביע רצון להמשיך בהליך הטיפולי ולעבוד על רכישת כלים אדפטיביים להתמודדות עם מצבי קונפליקט ודרכי תקשורת יעילות. בהתאם הופנה הנאשם לקבוצת צעירים עוברי חוק בשירות המבחן והתבקשה תקופת ניסיון טיפולי נוספת למשך 3 חודשים.

תסקיר מיום 12.4.2022 (להלן: התסקיר החמישי)

15. מהתסקיר עולה כי בתקופת הדחייה הנאשם השתלב בקבוצת צעירים עוברי חוק בשירות המבחן, שיתף פעולה, גילה אחריות ומסירות כלפי ההליך הטיפולי, לקח חלק פעיל בשיח ושיתף בתכנים מחייו האישיים. בדיקות שתן שמסר העידו על הימנעות משימוש בסמים.

16. שירות המבחן חזר על התרשמותו מהנאשם כמי שהתקשה להסתגל למסגרות לאורך חייו וחווה משבר בתקופת שחרורו מהצבא על רקע התפרצות נגיף הקורונה. בהערכת גורמי הסיכון לעבריינות התרשם שירות המבחן מחווית כישלון ודימוי עצמי נמוך על רקע אי יכולתו של הנאשם לממש את יכולותיו במסגרות הלימוד ונשירתו מהן, קושי בוויסות דחפים, קשיי נפרדות במערכות יחסיו עם אביו. כמו כן התרשם שירות המבחן ממערכת ערכית שאינה מגובשת אשר עמדה ברקע להתמודדותו עם קשייו להסתגל לחיי האזרחות שלאחר השירות הצבאי וברקע לכך ביצע את העבירה הנידונה. באשר לגורמי הסיכון לשיקום התרשם שירות המבחן מגילו הצעיר, היעדר עבר פלילי, לקיחת האחריות והחרטה שביטא על מעשה העבירה כמו גם יכולתו להתמיד בהליך הטיפולי בקבוצת הצעירים בשירות המבחן, לקחת חלק בשיח הקבוצתי ולהיתרם ממנו. במכלול השיקולים העריך שירות המבחן סיכון נמוך עד בינוני להישנות התנהגות עוברת חוק אשר להערכתו תמשיך ותפחת בהתאם להתמדה בהליך הטיפולי.

17. שירות המבחן ציין כי מודע לעמדת המאשימה למאסר בעבודות שירות ובמידה כי גזר הדין יכלול רכיב ענישה זה, הרי נדרשת התחשבות הממונה שכן קבוצת הצעירים מתקיימת בשעות הבוקר.

18. לאור האמור המליץ שירות המבחן על העמדתו של הנאשם בצו מבחן לצד צו של"צ. שירות המבחן המליץ על ביטול ההרשעה מאחר והנאשם צעיר ללא עבר פלילי אשר לקח אחריות וביטא חרה על התנהגותו וכדי שלא למנוע אפשרויות העסקתו בעתיד.

19. תסקיר מיום 8.5.2022 (להלן: התסקיר השישי) - התסקיר חוזר מילה במילה על האמור בתסקיר החמישי וחסרה התייחסות להתקדמות בהליך הטיפולי ולצירוף התיק הנוסף.

20. תסקיר מיום 22.9.2022 (להלן: התסקיר שביעי ואחרון) - בתסקיר ישנה התייחסות לעבירות מושא כתב האישום המצורף, דא עקא, ההתייחסות פורמלית וזהו לזו שהובאה בתסקיר השלישי. התסקיר אינו מפרט התקדמות הנאשם בהליך הטיפולי בחצי השנה האחרונה. חרף האמור הפעם העריך שירות המבחן את רמת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק כנמוכה וסבר כי זו תמשיך ותפחת עם ההתמדה בהליך הטיפולי. שירות המבחן שב וחזר על

המלצתו להעמיד הנאשם בצו מבחן וצו של"צ וכן על ביטול ההרשעה על מנת שלא לפגוע באפשרויות תעסוקתיות בעתיד.

טיעוני הצדדים לעונש

21. ב"כ המאשימה עמדה בטיעוניה על הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם ובהם הגנה על שלמות גופו ובטחונו ובריאותו של הציבור בפרט נוכח היותו של נגע הסמים כמחולל פגיעה. חומרה יתרה ביקשה המאשימה לראות במעשיו של הנאשם אשר ממוקם בראש שרשרת הפצת הסם, מכר בשלוש הזדמנויות שונות סם מסוג קאנביס לשני סוכנים משטרתיים ובהפרש של מספר ימים והודגש כי בתיק המצורף הורשע הנאשם גם בעבירה של מתן אמצעים לפשע. בנסיבות העניין, עתרה המאשימה לקבוע מתחם ענישה אחד ביחס לשני כתבי האישום 10-24 חודשים ורכיבי ענישה נוספים.

22. המאשימה בטיעוניה סקרה את עיקרי תסקירי שירות המבחן וביקשה להדגיש את הקושי בשיתוף הפעולה הרציף עם שירות המבחן, התאכזב שחש הנאשם כאשר המלצת הגורם הטיפולי לא תאמה את רצונותיו, וההתרשמות מהנאשם כמי שמחזיק בעמדות הנותנות לגיטימציה לשימוש בסמים. לטעם המאשימה המלצת שירות המבחן לבטל את הרשעת הנאשם אינה עונה על המבחנים שנקבעו בפסיקה הן לאור חומרת העבירות והן בהעדר אינדיקציה לקיומו של נזק קונקרטי שעלול להיגרם כתוצאה מהרשעה. מטעמים אלו ובהינתן ההודיה והחיסכון בזמן שיפוטי ונטילת האחריות, המאשימה סבורה כי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם ולהשית עליו 12 חודשי מאסר בפועל ורכיבי ענישה נוספים.

23. ב"כ הנאשם לא חלק על מתחם העונש ההולם לו עתרה המאשימה, אלא שביקש להבחין בין פסק הדין שהוצג על ידי המאשימה ובין עניינו של הנאשם, נעדר עבר פלילי. בהתייחסותו לנסיבות הקשורות בעבירה הפנה לכך שהעבירות בוצעו בפרק זמן קצר באופן יחסי, הנאשם מכר סמים לשוטרים סמויים שפעלו במקביל זה לזה מבלי שידע אחד על השני, סוג הסמים שנמכרו, הכמויות והתמורה שנתקבלה בגינם. בדומה למאשימה, עתר לקביעת מתחם ענישה אחד לשני כתבי האישום.

24. בא כוח הנאשם מיקד את טיעוניהם בנסיבות המצדיקות לטעמו את ביטולה של הרשעה. בין אלו מנה, את היות הנאשם בחור צעיר, בן למשפחה נורמטיבית, מי ששירת שירות צבאי מלא כלוחם ולשביעות רצון מפקדיו (ענ/1). בחור צעיר המטפל באביו אשר סובל משך שנים מבעיות נפשיות באופן בלעדי (ענ/2). הודגש כי זוהי לנאשם הסתבכותו היחידה עם החוק והיותה גורם מטלטל, והנאשם לקח אחריות מידית ומלאה על מעשיו, הפנים את חומרת מעשיו, גילה רצון להבין את משמעות מעשיו, כמו גם הצורך שלו בטיפול. בא כוח הנאשם התקשה להציג נזק קונקרטי שייגרם לעתידו המקצועי והאישי של הנאשם שייגרם כתוצאה מהרשעה, אל הוא סבור כי בהינתן גילו הצעיר של הנאשם ועל מנת שלא לחסום עבורו אפשרויות תעסוקתיות בעתיד, יש לסטות מן הכלל. עמדתו תמך בפסיקה.

25. אמו של הנאשם ביקשה לומר דברים בשבחו וסיפרה על מידותיו הטובות של הנאשם, אשר עשה ועושה ככל שביכולתו לסייע לאביו בהתמודדות עם מצבו הנפשי וביקשה להדגיש כי מעשי העבירה אינם מאפיינים את הנאשם.

26. הנאשם בדברו האחרון אמר: "אני יודע שעשיתי דברים שהם לא בסדר, אבל באמת זו הייתה מעידה חד פעמית, זה לא משהו שמאפיין אותי לאורך חיי או דפוס התנהגות קבוע, זו תקופה של בלבול וכל מיני דברים שגרמו לי לעשות את זה. הייתי בשירות צבאי, במסגרת סגורה, יצאתי בתקופת קורונה, אבא שלי לא הרגיש טוב, הוא חולה בסכיזופרניה וההתמודדות כולה שלי, וכילד צעיר שמשתחרר מהצבא ממסגרת אינטנסיבית למקום חופשי וללא מסגרת, ואני מודה שאני איבדתי את עצמי וכן עשיתי טעויות. אני מצטער על זה. אני מסכים שהשימוש בקנאביס זה דבר אסור

ופסול בחברה, במיוחד לסחור, ואלו דברים שהבנתי ואולי לא הבנתי אותם באותם ימים, היום אני מבין שהשימוש זה דבר פסול, סחר במיוחד, ואני מבחינתי כל מה שתחליטי אני משאיר את זה מאחוריי וזה לא דבר שימשיך להיות בחיי בשום שלב, לא משנה מה תהיה ההחלטה כאן. אני את שלי הסקתי משלל האירועים האלה".

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

27. טרם נדרש לקביעת מתחם העונש אומר כי עתירתם המשותפת של הצדדים לקביעת מתחם עונש אחד למסכת מעשיו העברייניים של הנאשם, מקובלת עליי. עסקינן עסקאות סמים שבוצעו בסמיכות זמנים ועל פני פרק זמן שאינו ארוך במיוחד, בעלות מאפיינים דומים ובוצעו אל מול שני סוכנים משטריים ובאותה שיטה. לנוכח הזיקה בין העסקאות השונות יש לראות בהן אירוע עברייני אחד תוך התחשבות לצורך קביעת גבולות המתחם במספר המעשים העברייניים המרכיבים את אותו "אירוע". ובמובן זה, העובדה שהאירוע כולל כמה מעשים משווה לו מידה נוספת של חומרה. ההלכות שנקבעו בעניין הגדרת המונח "אירוע" ידועות ומוכרות ולא מצאתי לחזור על הדברים (ראו ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2021), ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל (24.6.2015), ע"פ 2519/14 אבו קיעאן נ' מדינת ישראל (29.12.2014), ע"פ 1261/15 דלאל נ' מדינת ישראל (13.9.2015)).

28. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

29. הנאשם במעורבותו בעסקאות הסמים פגע בערכים עליהם ביקש המחוקק להגן ובכלל אלה, שמירה על שלום ובריאות הציבור וההגנה מפני הנזקים החברתיים, הן הישירים והן העקיפים אשר נגרמים כתוצאה מעבריינות הנלוות לשימוש בסמים לרבות ההגנה על הביטחון האישי ורכוש הציבור (ע"פ 1274/21 אסמעא עווד נ' מדינת ישראל (6.10.2016)).

30. בית המשפט העליון עמד לא אחת על ההכרח במדיניות ענישה מרתיעה כלפי אלה הלוקחים חלק בהפצתם של סמים מסוכנים. ראו מיני רבים: ע"פ 6029/03 מדינת ישראל נ' שמאי, פ"ד נח (2) 734 (9.2.2004); ע"פ 5313/95, 5267/95, 4998/95, 6021/95 מדינת ישראל נ' גומז (31.7.1997); ע"פ 575/88 עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד מב (4) 242 (11.12.1988).

31. ובמיוחד ראו דברי בית המשפט העליון בע"פ 6990/13 חט'ב נגד מדינת ישראל (24.2.2014):

"בית משפט זה הצביע בפסקי דין רבים על התוצאות הקשות וההרסניות הנגרמות בעקבות הפצת סמים מסוכנים, ובמיוחד הקשים שביניהם. קשה להגזים בהערכת הנזק הנגרם מייצור, הפצה, סחר ושימוש בסמים. נזק ממוני, גופני ונפשי, המקיף את החברה בכללותה, ואיננו נעצר במשתמש או במעורבים הישירים בביצוע העבירות... יבואני סמים וסוחריו המרכזיים הם אלו שיוזמים ומניעים את התהליך, אולם תפקיד חשוב וממשי בפגיעה בערכים המוגנים מסור גם לכל יתר חברי החוליות המרכיבות את השרשרת, מגדול ועד קטן: "וידענו מכבר כי בלא חוליות-הביניים המרכיבות את השרשרת יתקשו עברייני הסמים העיקריים לבצע את זממם. כנדרש מכאן, חובה היא המוטלת עלינו להיאבק בכל חוליה וחוליה ולנתק את השרשרת..."

32. עסקינן בסחר בסם מסוכן מסוג קאנביס, שחומרתו פחותה בהשוואה לסוגי סמים אחרים (ראו: בש"פ

8640/20 אבו קרינאת נ' מדינת ישראל (23.12.2020), בש"פ 3812/21 תייסיר מוקלד נ' מדינת ישראל (15.6.2021) ות.פ. (מחוזי מרכז) 4435-07-19 מדינת ישראל נ' אליהו (4.5.2021) ובשנים האחרונות, אמנם ננקטו מדיניות אכיפה וענישה מקלה כלפי משתמשים בסמים מסוג קנאביס, אך מדיניות זו אינה חלה על מי שמגדל לשם הפצה או סוחר בסמים מסוג זה. מדיניות הענישה הנוהגת כלפי העוסקים בשלבי הייצור או ההספקה של הסמים, נותרה ועודנה ממשית ומרתיעה.

33. בעניין זה אפנה לע"פ 2596/18 נזורי נ' מדינת ישראל (12.8.2018) פסקה 8:

"סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים 'קלים', תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם".

וכן לע"פ 5807/17 דרחי נ' מדינת ישראל (18.6.2018); רע"פ 174/21 סויסה נ' מדינת ישראל (25.2.2021) וכן לע"פ 6299/20 חן נ' מדינת ישראל (4.2.2021).

34. טרם נידרש לפרטי המקרה הקונקרטי נתייחס למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות סחר בסמים וזאת ככלי עזר לקביעת מתחם העונש ההולם. עיון בפסיקה המקובלת מלמד כי נעשה שימוש בכלי עזר רציונליים כגון התחשבות בסוג הסם וכמותו, ונלקחים בחשבון גם אופי יצירת הקשר עם הקונים, זהותם של האחרונים והקשר לסוחר הסמים. לרוב נקבע הגבול התחתון של המתחם בין 6-8 חודשים בעוד הגבול העליון משתנה 12-18 חודשים. מטבע הדברים, קשת העונשים בעבירות אלו היא רחבה ותלויה גם בנסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם אשר נותן את הדין. להלן פסקי הדין אותם מצאתי כרלבנטיים לקביעת המתחם.

35. רע"פ 7858/19 וקנין נ' מדינת ישראל (28.11.2019) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של סחר בסמים, בכך שמכר בשני מועדים שונים סם מסוכן מסוג קנבוס וחשיש במשקל כולל של כ-5.8 גרם. בית משפט השלום קבע כי בהתחשב שמדובר בכמויות סם קטנות ובסכומי כסף זעומים, מתחם הענישה נקבע בין מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד לשמונה חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם תוך התייחסות לנסיבות חייו הקשות, הרשעותיו הקודמות הרבות וההליך הטיפולי שעבר, עונש של 5 חודשי מאסר בפועל והפעיל את מאסריו המותנים בחופף זה לזה כך שסה"כ ירצה הנאשם עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, ומאסר מותנה. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה כך גם בקשת רשות לערער;

36. רע"פ 5712/16 אייזנבאך נ' מדינת ישראל (17.8.2016) - הנאשם הורשע בהתאם להודאתו, בארבע עבירות של סחר בסמים מסוג קנבוס בסכומים של כמה מאות שקלים. בית המשפט הטיל על הנאשם מאסר לתקופה של 8 חודשים, מאסר מותנה וקנס בסכום של 1,500 ₪. ערעור על חומרת העונש נדחה, כך גם בקשת רשות לערער;

37. עפ"ג (מרכז) 13964-09-17 זסלבסקי נ' מדינת ישראל (18.3.2018) - הנאשם ללא עבר פלילי הורשע בהתאם להודאתו בשבע עבירות של סחר בסמים מסוג קנבאביס לשלושה קונים שונים בכל עסקה מכר כמות של גרם או שניים תמורת תשלום של כ-120 ₪ לגרם. בית המשפט קבע את מתחם הענישה 9-24 חודשים ומצא לסטוט משיקולי שיקום והשית על הנאשם מאסר לתקופה של 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס בסכום של 3,000 ₪ ופסילה על תנאי. ערעור נדחה;

38. עפ"ג (ירושלים) 19763-12-16 מדינת ישראל נ' נתנאל בשארי (8.1.2017) - הנאשם הורשע על פי הודאתו

בשלוש עבירות סם בסם מסוכן מסוג מריחואנה במשקל של כ-2 גרם תמורת סכום 100-200 ₪ בכל פעם. כמו כן הורשע הנאשם בהחזקת סם מסוג חשיש שלא לצריכה עצמית במשקל 700 גרם. בית המשפט קבע מתחם ענישה נפרד לכל אחת מעסקאות הסמים בין חודשיים לארבעה חודשים ועד ל-10 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. ערעור המדינה על קולת העונש נדחה.

39. ת"פ (ק"ש) 40639-10-17 שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן נ' בובו (28.5.2018) - הנאשם הורשע בהתאם להודאתו, בארבע עבירות של סחר בסמים ובעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. הנאשם החזיק סם מסוג קנבוס במשקל של כ-10 גרם. בית המשפט קבע מתחם ענישה 6-15 חודשים והטיל על הנאשם, בעל עבר פלילי שאינו בתחום הסמים ובהינתן תסקיר נושא אופי חיובי, מאסר לתקופה של 6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס בסכום של 4,000 ₪, פסילת רישיון בפועל ועל תנאי;

40. ת"פ (רחובות) 25835-05-18 מדינת ישראל נ' ימלה (17.2.2020) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, עסקה אחרת בסם וריבוי עבירות של סחר בסמים. לפי האישום הראשון, הנאשם החזיק בביתו סם מסוכן מסוג קנבוס כ-54 גרם נטו ומשקל אלקטרוני. לפי האישום השני, הנאשם הציע לקונה סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל ובתמורה שאינם ידועים לתביעה. העסקה לא יצאה אל הפועל והנאשם ביצע עסקה אחרת. לפי האישום השלישי, בארבע הזדמנויות שונות, מכר הנאשם סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל שאינו ידוע במדויק ובתמורה ל-100 ₪, בכל אחת מההזדמנויות. לפי האישום הרביעי, מכר הנאשם סם מסוכן מסוג חשיש במשקל שאינו ידוע במדויק ובתמורה ל-50 ₪. לפי האישום החמישי, מכר הנאשם סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל שאינו ידוע במדויק בתמורה ל-400 ₪. לפי האישום השישי, מכר הנאשם סם מסוכן מסוג חשיש במשקל שאינו ידוע במדויק בתמורה לסכום בין 80 ל-100 ₪. בית המשפט קבע כי מתחם ענישה כולל 18-8 חודשי מאסר ורכיבי ענישה נוספים. בית המשפט סטה מהמתחם מטעמי שיקום וגזר על הנאשם, שלחובתו 3 הרשעות קודמות, 200 שעות של"צ, מאסר מותנה, צו מבחן, פסילת רישיון על תנאי וקנס בסך 3,000 ₪;

41. ת"פ (רחובות) 43875-08-17 מדינת ישראל נ' מוריסון (25.2.2019) - הנאשם הורשע, לפי הודאתו, ב-3 אישומים שעניינם עבירות של סחר בסמים. לפי האישום הראשון, מכר הנאשם סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 1.629 גרם בתמורה לסכום של 100 ₪. לפי האישום השני, בחמישה מועדים שונים, מכר הנאשם סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של כגרם בתמורה לסכום של 100 ₪ בכל פעם. לפי האישום השלישי, מכר הנאשם סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של כגרם בתמורה לסכום של 100 ₪. נקבע מתחם הענישה מושא האישום הראשון והשני, בין מאסר קצר שיכול ויבוצע בדרך של עבודות שירות, ועד 10 חודשי מאסר, והמתחם מושא האישום השלישי בין מאסר מותנה ועד מאסר לתקופה של מספר חודשים, לצד רכיבי ענישה נוספים. בית המשפט גזר על הנאשם, בפרט לנוכח הליך שיקומי - 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, צו מבחן וקנס בסך 2,000 ₪.

42. לרשימת ארוכה זו אצרף את פסק הדין שהציגה המאשימה ת.פ. 44279-06-21 מדינת ישראל נ' טירויה נגוסה (15.2.2022) וכן את פסקי הדין שהציגה ההגנה. האחרונים אמנם עוסקים במקרים בהם בוטלה הרשעה אך ישנה בהם גם התייחסות למתחמי ענישה: ת.פ. 5207-06-20 מדינת ישראל נ' איבגי (25.10.2021); ת.פ. 11267-01-18 מדינת ישראל נ' עידן ונדה (3.11.2019) (להלן: עניין ונדה); ת.פ. 54873-07-15 מדינת ישראל נ' חן אוחנה (29.11.2017) (להלן: עניין אוחנה).

43. ועתה לבחינת נסיבות המקרה כאן. מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בינונית. העבירות אותן ביצע הנאשם התפרשו על פני תקופה של כשבועיים ימים, הן מצריכות מחשבה, תכנון מוקדם וקשר עם גורמים עברייניים. הנאשם

נמצא בראש שרשרת הפצת הסם וכמתואר בכתבי האישום מכר בשלוש הזדמנויות, סם מסוכן מסוג קאנבוס, במשקלים שונים, 5.80 גרם נטו, 4.80 גרם נטו, ו-5.20 גרם תמורת כמה מאות שקלים בכל פעם. בכל העסקאות נעשה שימוש באפליקציית ה"טלגרם" המהווה פלטפורמה מוצפנת להעברת מסרים לצורך תיאום המחיר ומקום המפגש ולאחר תהליך אימות וזיהוי ובאופן שנועד להסוות את הפעילות הפלילית ובמטרה לוודא כי הקונה אינו חלק מרשויות אכיפת החוק. העובדה כי העסקאות יצאו מהכוח אל הפועל, תוך זמן קצר מרגע ההזמנה באפליקציה ועד לרגע ההספקה לקונה, בשני מקומות שונים בארץ, הן ביישוב בני עייש והן בעיר אשדוד, תוך שימוש ברכב (כתב האישום המצורף) מלמדת על מיומנותו של הנאשם בביצוע העסקאות, נגישותו לסמים ומעורבותו העמוקה בתחום.

44. הקונים במקרה דנן הם שני סוכנים משטרתיים סמויים שפעלו למיגור תופעת הסמים, והודות למאמצי רשויות החוק שנדרשו להשקיע משאבים לא מעטים לצורך הפעלתם של הסוכנים, הנזק הקונקרטי נמנע בטרם הופצו הסמים למשמשי הקצה.

45. הנאשם הסביר מעשיו במשבר שחוזה עם שחרורו מהצבא, תחושות כישלון ודיכאון לצד תסכול וקושי בטיפול בלעדי באב הסובל מסכיזופרניה. אינני מקלה ראש בנסיבותיו האישיות של הנאשם, עם זאת משברים אישיים חמורים ככל שיהיו אינם יכולים להצדיק ביצוע עבירות מסוג זה או בכלל. יתרה מזאת וזה העיקר, הנאשם ביצע את העבירות מתוך רצון לגרוף רווח קל ומהיר על חשבון בריאותו ורווחתו של צרכן הסמים, תוך ניצול תופעות ההתמכרות מבלי לתת את הדעת לנזקים האישיים והחברתיים הנגרמים משימוש בסם. לא מדובר כטענת ההגנה, במעידה חד פעמית אלא שבבסיס ביצוען של העבירות עומדת מערכת ערכית קלוקלת הנותנת לגיטימציה לשימוש בסמים תוך טשטוש גבולות החוק.

46. לאור כל האמור ובהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנהוגה מצאתי לקבוע מתחם העונש ההולם כנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים.

גזירת העונש המתאים לנאשם

47. אפתח פרק זה אומר כי שקלתי בכובד ראש את המלצת שירות המבחן לבטל הרשעתו של הנאשם. ואולם, המלצה זו לא אוכל לקבל. המלצת שירות המבחן כשמה כן היא - המלצה - ואין באמור בה כדי לכבול את ידי בית המשפט (ראו: רע"פ 1756/16 ימיני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 (16.3.2016); רע"פ 10904/04 מיארה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (9.12.2004); רע"פ 6908/04 איבגי נ' מדינת ישראל (27.7.2004); רע"פ 2048/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (14.11.2018); רע"פ 4472/16 עווד נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (15.06.2016); רע"פ 2015/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (5.8.2013)). אפרט טעמיי.

48. ככלל, נאשם שאשמתו הוכחה יורשע בדין, למעט מקרים חריגים שבחריגים בהם נמצא יחס שאינו סביר בין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה. הרציונל העומד מאחורי כלל זה הוא הצורך להעביר מסר של הרתעת היחיד והרבים, לשקף את הפסול שבמעשה העבירה בעיני החברה ולאפשר הטלת ענישה ראויה.

49. ההלכה בשאלת ההימנעות מהרשעה נקבעה בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (להלן: עניין כתב), כאשר החלטה לסיים את ההליך ללא הרשעה מותנית בהתקיימותם של שני תנאים מצטברים: הראשון - סוג העבירה בנסיבותיה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה נוספים, השני - ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם. על הנאשם הנטל להצביע על פגיעה קשה וקונקרטית בסיכויו שיקומו ועליו לבסס

פגיעה זו בראיות (רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל (21.10.18, סעיף 9); רע"פ 1535/20 דוקורקר נ' מדינת ישראל פס' 7 (15.03.2020).

50. אשר לטיב הדרישה לקיומו של נזק קונקרטי נקבע שיש לבססו היטב בראיות ובהקשר זה אין לי אלא להפנות לרע"פ 7224/04 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.2014):

"אין לקבל גישה לפיה די במידת וודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי כדי להימנע מהרשעות של הנאשם, יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא לפגיעה קשה קונקרטית בסיכויי שיקומו ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית מתאימה..."

51. וכן לרע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (1.1.2013), שם נקבע כי על הטוען לאי הרשעה להצביע על נזק מוחשי וקונקרטי העלול להיגרם לנאשם כתוצאה מהרשעתו ולעניין זה לא די באפשרויות תיאורטיות עתידיות; רע"פ 5018/18 בוזגלו נגד מדינת ישראל (21.10.2018); רע"פ 3589/14 לוזון נגד מדינת ישראל (10.6.2014); רע"פ 1097/18 בצלאל נגד מדינת ישראל (18.4.18).

52. ומן הכלל אל הפרט.

53. באשר לתנאי הראשון, סוג העבירה ונסיבותיה. לא אשוב ואחזור על שנאמר מעלה באשר לפגיעה בערכים המוגנים או על כי מוטלת חובה על בית המשפט להשתתף במאבק בנגע הסמים בהשתתפות עונשים חמורים על אלו הנמצאים בראש שרשרת הפצת הסמים. מבלי לקבוע מסמרות, מקובלת עליי טענה ההגנה לפיה חומרתן של העבירות אינן משמשות מחסום בלתי עביר מפני הימנעות מהרשעה, אלא שיש לטעמי להגביל אפשרות סיום הליך ללא הרשעה למקרים חריגים ויוצאי דופן בנסיבותיהם. בהינתן שילוב נסיבות ביצוען של העבירות, מספר העסקאות, התכנון והמחשבה שהושקעו בביצוע והסיבות שהובילו לביצוע העבירות כפי שתואר לעיל ומבלי להתעלם מסוג הסם והכמויות שנמכרו, ספק רב בעיני האם עניינו של הנאשם צולח את התנאי הראשון.

54. אבל גם אם אניח לטובת הנאשם כי עבר את המשוכה בכל הנוגע לתנאי הראשון, כפי שנראה להלן, הוא אינו עונה על התנאי השני, ולא הוכיח במידה הנדרשת כי ייגרם כתוצאה מההרשעה נזק מוחשי וקונקרטי.

55. הנאשם בחור צעיר, יליד 1999, נעדר עבר פלילי, הודה ולקח אחריות על מעשיו וחסך זמן ציבורי יקר. כיום הנאשם עובד כשכיר בחברת תקשורת להתקנת סיבים אופטיים. לפני כן ניהל עסק עצמאי למכר מזון שנסגר לאור קשיים לעמוד בהוצאות העסק ולתקופות לא עבד. בשלב הטיעון לעונש נטען כי הנאשם כבן למשפחה נורמטיבית ובדומה לאחותו מבקש בעתיד להשתלב בלימודי המשפטים. הטענה אינה מבוססת וזאת בלשון המעטה, הנאשם לא הציג אפילו לא אסמכתא אחת שיש בה ללמד על מאמץ ורצון להשתלב בלימודים גבוהים בתחום המשפטים או בכלל. מדובר בתרחיש תיאורטי, אחד מיני רבים אחרים.

56. באשר להליך השיקומי. הנאשם החל את דרכו הטיפולית בשלב המעצר אז הועמד בפיקוח שירות המבחן, הביע מוטיבציה לבחון את הגורמים העומדים בבסיס התנהלותו העבריינית, השתתף בסדנת הכנה לטיפול קבוצתי ומסר בדיקות שתן שהעידו על הימנעות משימוש בסמים. לאחר מכן שולב בקבוצה טיפולית לעצורי בית. אבל הנאשם הפסיק ההשתתפות בה כאשר חש אכזבה מגורמי הטיפול והמלצותיהם. הוא הביע חוסר אמון בגורמי הטיפול וניתק עמם את הקשר. לאחר תקופה, חידש הקשר עם שירות המבחן חודש והביע צער על התנהלותו (תסקיר רביעי). ניתנה בידי

הזדמנות נוספת להמשיך בטיפול והוא שולב בקבוצת לצעירים עוברי חוק. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מגלה אחריות ומסירות כלפי ההליך הטיפולי, מתמיד בהגעה לקבוצה, לוקח חלק פעיל ומשתף בתכניו האישיים. בדיקת שתי אחרונה מיום 13.4.2022 העידה על ניקיון מסמים (תסקיר חמישי). על כל אלו אין לי אלא לברך. עם זאת, התסקירים אינם מלמדים על עומק טיפולי והם אינם מלמדים על שיקום מרשים או יוצא דופן. אדרבה, שירות המבחן אינו מתאר כי חל שינוי בתפיסותיו הערכיות של הנאשם והוא עודנו נותן לגיטימציה לשימוש בסמים ולמעבר על החוק. הנאשם בדברו האחרון אמנם התייחס לחומרתן של עבירות הסמים אך לא התרשמת כי פיו וליבו שווים.

57. לא נעלם מעיני כי שירות המבחן העריך בתסקיר החמישי והשישי את רמת הסיכון להישנות התנהגות פורצת חוק כנמוכה - בינונית בעוד שבתסקיר השביעי רמת הסיכון להישנות עבירה פחתה והוערכה כנמוכה. אך הערכה זו לא אוכל לקבל משום שהיא אינה מבוססת על כלל הנתונים הנדרשים לעניין. המעיין בתסקיר השביעי ימצא כי חרף צירופו של כתב האישום הנוסף, המייחס לנאשם עבירות פליליות נוספות במקום גאוגרפי שונה, תוך שימוש ברכב וביחד עם אחר, ועל אף שברור כי יש לכך השלכה עם גורמי הסיכון, התרשמות שירות המבחן לכתב האישום זה פורמלית בלבד. זאת ועוד חסרה התייחסות לנתונים חשובים במהלך חצי השנה האחרונה, לרבות, התקדמות בקבוצה הטיפולית, תוצאות בדיקות שתן, אם בכלל מסר הנאשם כאלו בתקופת הדחייה. למעשה התסקירים האחרונים חוזרים מילה במילה על מידע שנמסר בעבר. הא ותו לא. אמנם בתקופה זו לא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים, אך בהינתן הקושי בשיתוף הפעולה באופן רציף ולאורך זמן (תסקיר רביעי) לא די בכך ללמד על הפחתה ברמת הסיכון. דברים אלו נכונים בפרט בהינתן הסיבות שהובילו לבחירותיו הבעייתיות של הנאשם ובהעדר אינדיקציה לשינוי עמוק בדפוסי החשיבה. למותר לציין כי הערכת רמת הסיכון להישנות עבירות שמורה לבית המשפט ולו בלבד.

58. מהתסקירים האחרונים ניכר כי השיקול המרכזי, אם לא לומר הבלעדי, שעמד לנגד עיני שירות המבחן הוא היות הנאשם בחור צעיר, בעוד שחומרת העבירות נדחקו לקרן פינה. נכון כי מדובר בשיקול חשוב, אך אין הוא בלעדי או מכריע ואין בכוחו לאיין את האינטרס הציבורי במיצוי הדין עם נאשמים ככלל ובמקרה הנוכחי בפרט. למותר לציין כי השיקולים לאורם פועל שירות המבחן במלאכת גיבוש המלצותיו, אינם בהכרח חופפים באופן מלא למגוון השיקולים שבית המשפט נדרש לאזן ביניהם בקבלת החלטה על ביטול הרשעה ובגזירת העונש.

59. להשלמת התמונה באשר לסוגיית הימנעות מהרשעה, אומר כי הפסיקה בעניין זה רבה ומגוונת. כפי שאפשר להיווכח מפסקי הדין שהציגה ההגנה אכן ישנם מקרים בהם בתי המשפט נמנעו מהרשעת נאשמים בעבירות דומות אך בנסיבות קלות בהרבה ולאחר שהוכח קיומו של נזק קונקרטי ומוחשי (לשם הדוגמה: עפ"ג 33377-03-20 מדינת ישראל נ' אלשיך (16.12.2020)). בית המשפט המחוזי ציין במפורש כי תוצאת פסק הדין חריגה בהינתן נסיבות ביצוע העבירה, נסיבותיה האישיות של הנאשמת, ההליך השיקומי שהחלה בו לרבות השתלבות בלימודים בתחום הסיעוד והפגיעה הקשה הצפויה כתוצאה מהרשעה; עניין אוחנה- דובר בנאשם שעבר הליך שיקומי מוצלח והחל בלימודים גבוהים בתחום מדעי המחשב; עניין ונדה - במרכז ההחלטה עמדה סוגיית גיוסו של הנאשם לשירות צבאי). פסקי דין אלו ממחישים עד כמה הענישה היא לעולם אינדיבידואלית וכל מקרה נבחן לגופו תוך עריכת האיזונים המתאימים.

60. מכל מקום, אין בפסקי הדין אלו לשנות ממסקנתי לפיה הימנעות מהרשעת הנאשם בנסיבות העניין, עשויה לפגוע בשיקולי ענישה נוספים ועלולה לשדר מסר סלחני ושגוי לאלו החוטאים בביצוע עבירות חמורות בתחום הסמים.

61. אמנם, אין בנסיבותיו האישיות הרבות שעומדות לזכותו של הנאשם, ובהם גילו הצעיר, ההודאה ולקחת האחריות ובפרט העובדה כי מטפל באופן בלעדי באביו אשר מתמודד מזה שנים עם מחלת הסכיזופרניה (ענ/2) וההליך הטיפולי, להצדיק הימנעות מהרשעה, אך הן תשמשה לקביעת העונש הראוי. בסופו של דבר, מצאתי ליתן משקל

למוטיבציה של הנאשם ומאמציו להשתלב בטיפול אלמלא היה עושה כן העונש שהיה נגזר היה חמור בהרבה. אזכיר כי גם ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות הוא פריווילגיה, אשר בבסיסה עומדת תכלית שיקומית (רע"פ 5512/20 לוי נ' מדינת ישראל (16.8.2020); רע"פ 4081/20 טבדידשווילי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (19.7.2020)).

תוצאה

62. לאור כל האמור, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשי מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 19.4.2022. הנאשם יתייצב ביום 19.10.2022 בשעה 8:00 במשרדי הממונה במפקדת מחוז מרכז של שב"ס.

הנאשם מוזהר כי עליו לעמוד בתנאי ההעסקה ובדרישות הממונה, לרבות בדבר איסור צריכת אלכוהול או שימוש בסמים, וכי כל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריח.

ב. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירה על פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.

ג. 3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירה על פי פקודת הסמים המסוכנים מסוג עוון.

ד. קנס בסך 2,000 ₪.

ה. הנאשם יפסל מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, ואולם הנאשם לא ישא בעונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים ממועד שחרורו ממאסר עבירה על פי פקודת הסמים המסוכנים.

ערביות והפקדות שניתנו בהליכי המעצר הקשורים לתיק זה ישמשו לצורך הבטחת ריצוי עונש המאסר בעבודות שירות, עם סיום ריצוי עונש זה יושב הכסף לידי הנאשם בכפוף לכל מניעה חוקית אחרת, לרבות עיקול. ניתן בזאת צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק.

ניתן היום, ח' תשרי תשפ"ג, 03 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.